

svrchu uvedeno, nešlo o další propůjčení koncese dosud v těchto místnostech provozované, nýbrž o propůjčení koncese pro místnosti aspoň částečně jiné, na něž dosavadní oprávnění majitele koncese se nevztahovalo. Tento důvod jest úplně ve shodě se zákonem, neboť odst. 6 a 7 § 18 živn. řádu vylučuje rekursní právo společenstva, jež podalo včas vyjádření proti udělení koncese, jen tehdy, když jde o další propůjčení koncese v těchto místnostech. Předpoklad ten není splněn, když třeba jen částečně má nová živnost býti provozována v místnostech, pro něž dosavadní koncese udělena nebyla.

Č. 12.514.

C e s t y: I. Velmi podstatné zkrácení komunikačního spoje může za okolností odůvodnití nutnou komunikační potřebu cesty (zákon č. 46/1864 z. z. čes.). — II. Při posuzování nutnosti určité cesty s hlediska zákona č. 46/1864 z. z. čes. nerozhoduje jen délka této cesty, nýbrž záleží také na jiných okolnostech, které jsou motivem, proč se cesty užívá.

(Nález z 23. září 1936 č. 14.843/36.)

P r e j u d i k a t u r a: ad I. Boh. A 10.130/32, ad II. Boh. A 12.225/35.

V ě c: Obec Budislavice proti rozh. zem. úřadu v Praze z 23. ledna 1934 o veřejnosti cesty.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Obec. zastupitelstvo v Budislavicích usneslo se 18. října 1931 prohlásiti cestu vedoucí přes obec. draha a lesem velkostatku Dra Š. směrem k obci Měřčinu za cestu veřejnou, a to z toho důvodu, že cesta ta je cestou spojující vesnici s vesnicí a jest od nepaměti co cesta veřejná jak pro chůzi, tak pro vedení dobytka a pro přejetí lehkým povozem užívána, aniž bylo někým v tom zabraňováno.

Odvolání, které z tohoto usnesení podal Dr. Karel Š. jako majitel pozemkové plochy, na které je sporná cesta, bylo výměrem okr. úřadu v Blatné ze 17. června 1933 vyhověno, usnesení obec. zastupitelstva v Budislavicích zrušeno a sporná cesta prohlášena za soukromou. V důvodech dovedl okr. úřad z výsledků provedených důkazů, že jest užívání sporné cesty po delší dobu jako cesty veřejné pro pěší, vodění dobytka a jízdu lehkými povozy prokázáno, avšak vyslovil, že sporná cesta není komunikací nutnou, ježto lze použití okr. silnice, vůči které je sporná cesta jen méně významným zkrácením. Odvolání, jež z tohoto výměru st-lka podala, bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů rozhodnutí okr. úřadu, jež zem. úřad doplnil odpovědí k vývodům odvolání.

Stížnost na toto rozhodnutí podaná vytýká, že rozhodnutí je jednak vadné, jednak nezákonné.

Pokud jde o námitku nezákonnosti, uvádí stížnost předem, že samosprávné úřady jsou vzhledem k § 28 odst. 2 bod 3 čes. zřízení obec. výhradně příslušny rozhodovati o veřejnosti cesty, a že obec jest oprávněna opatřiti, aby cesta v soukromém majetku byla zachována jako veřejná komunikace, je-li nezbytně nutná, což v daném případě je po

názoru st-lky dokázáno v oné části stížnosti, která rozvádí výtku vadnosti řízení. Má-li býti této námitce stížnosti rozuměno tak, že žal. úřad nebyl oprávněn o veřejnosti sporné cesty rozhodovati, byla by ovšem bezdůvodná, neboť podle § 99 čes. zřiz. obec. je proti usnesením obec. zastupitelstva ve všech věcech vlastní působnosti obce, tudíž také proti usnesení, jímž je některá cesta prohlášena za veřejnou ve smyslu zákona č. 46/1864 z. z. čes., přípustno odvolání. O tomto odvolání náleží pak za platnosti zákona č. 125/1927 rozhodovati podle jeho §§ 4 a 5, resp. 99 úřadu okr. a v další cestě instanční úřadu zem. Otázka však, zda žal. úřad právem uznal, že sporná cesta není cestou veřejnou, souvisí úzce se zjišťováním, resp. hodnocením skutkových předpokladů, takže o vytýkané nezákonnosti nař. rozhodnutí nutno pojednati společně s námitkami vadnosti řízení, jak jsou stížností uplatňovány.

Žal. úřad vychází stejně jako okr. úřad, který rozhodoval o odvolání proti usnesení obec. zastupitelstva stěžující si obce z 18. října 1931 jako prvá stolice, z právního názoru, že cestu, o kterou jde, není možno prohlásiti za veřejnou, ježto neslouží k uspokojení nutné komunikační potřeby, při čemž, přejímaje výslovně důvody rozhodnutí okr. úřadu, uznává, že dotyčné cesty se již delší dobu jako veřejné užívá. Svůj úsudek o tom, že cesta není komunikací nutnou, zakládá pak žal. úřad na skutečnosti, že témuž spojení jako sporná cesta slouží i okr. silnice, oproti níž znamená cesta sice zkrácení, že však pouhé zkrácení spoje nedokazuje nutnou komunikační potřebu sporné cesty.

Stížnost stojí zásadně, pokud jde o to, že předpokladem zveřejnění cesty je nutná komunikační potřeba, na témž stanovisku jako žal. úřad, avšak namítá na jedné straně, že při zjišťování délky sporné cesty nebylo přihlíženo ke všem okolnostem, jež v řízení správním vyšly najevo, na druhé straně pak, že žal. úřad opominul zabývati se skutečnostmi v odvolání uplatněnými, jichž uvážení má vliv na otázku, zda cesta je komunikací nutnou.

Pokud jde o prvou skupinu výtek vadnosti řízení, namítá st-lka, že při místním jednání byly protokolárně zjištěny čtyři eventuality, podle nichž lze hodnotiti účel sporné cesty, že však okr. úřad vzal v úvahu jen eventualitu jedinou, ponechav ostatní bez povšimnutí, a také žal. úřad se ostatními eventualitami nezabýval. Při dvou eventualitách, úřadem opominutých, je však zkrácení, jež znamená sporná cesta proti okr. silnici, větší nežli při eventualitě okr. úřadem uvažované. Soud nemohl upříti námitce této důvodnosti. Žal. úřad nezaujal k obdobné obraně st-lčina odvolání žádné stanovisko, veden jsa zřejmě svým právním názorem, že pouhé zkrácení spoje neodůvodňuje nutnou komunikační potřebu cesty. Než tento názor nelze v plném rozsahu uznati za správný. Za okolností může i pouhé zkrácení spoje — bez ohledu na ostatní stránky věci — býti nutnou komunikační potřebou, byť i ne jakékoli zkrácení (srov. Boh. A 10.130/32), tož aspoň zkrácení kvalifikované, t. j. velmi podstatné. Neboť při stanovisku žal. úřadu by se mohlo dojiti k důsledku, že by nemohla býti uznána za nutnou ani cesta, jejíž délka jest jen malým zlomkem délky alternativní cesty jiné. Byla tedy námitka odvolání vytýkající, že nebylo uvažováno, jak velké zkrácení znamená sporná cesta v jiných relacích, nežli těch, jež prvá správní stolice

vzala v úvahu, právně významná a žal. úřad měl tudíž povinnost se s ní vypořádati. Neučinil-li tak, dopustil se podstatné vady řízení, jež arci **vyplynula z jeho právního názoru**, že zkrácení za žádných okolností nemůže znamenati komunikační nutnost.

Opodstatněna jest i ona námitka vadnosti řízení, jež, souvisejíc s výtkou právě projednanou, uplatňuje, že měření délky sporné cesty nebylo provedeno správně. Žal. úřad nezabýval se obdobnou námitkou odvolání, aniž je patrné, zda tak učinil proto, že ji pokládá snad za nepřipustnou, ježto nebyla přednesena při komisionálním jednání, či snad proto, že není pro rozhodnutí o věci právně významná. Je tedy i v tomto bodě nař. rozhodnutí stíženo podstatnou vadou řízení.

V dalším namítá stížnost, že při posuzování nutné komunikační potřeby sporné cesty bylo přihlíženo jedině k tomu, že pro totéž spojení lze použiti i okr. silnice, aniž byly uvažovány jiné důležité okolnosti, zejména, že sporná cesta svou podstatou lépe vyhovuje pro honění dobytka nežli okr. silnice, že sporné cesty se užívá k chůzi a k jízdě na nádraží v Nepomuku, že pro pěší a pro potahy s hovězím dobytkem je výhodnější cesta polní a lesní nežli okr. silnice, jejíž lepší povrch má význam jen pro rychlá vozidla. Pokud arci stížnost některými těmito vývody vytýká, že byla porušena práva obcí Merčina, Sedliště, Zahrádek a Čečovic, slušelo ji odmítnouti pro nepřipustnost podle § 2 zákona o ss, ježto st-lce chybí oprávnění jmenované obce zastupovati, avšak jinak je nutno uznati, že žal. úřad pochybil, nevzav k obdobným námitkám odvolání žádného zřetele. Z nař. rozhodnutí jest ovšem patrné, že žal. úřad nepokládal zmíněné okolnosti vůbec za právně významné, ježto podle jeho názoru nutnost komunikační potřeby není dána již tehdy, jsou-li tu jiné cesty, jež slouží témuž spojení. Než tento právní názor nepokládá soud za správný, neboť při posuzování nutnosti určité cesty nerozhoduje jedině její délka, nýbrž záleží také na jiných ještě okolnostech, které jsou motivem, proč se cesty užívá. Názor tento vyslovil nss již v nář. Boh. A 12.225/35, na jehož důvody se podle § 44 jedn. řádu pro nss odkazuje. Ve smyslu tohoto názoru právního měl žal. úřad povinnost vypořádati se s odvoláním st-lčiným, v němž byly takovéto okolnosti, dosavadní veřejné užívání sporné cesty motivující, uplatňovány. Jestliže tak neučinil, sluší dáti za pravdu stížnosti, že dopustil se i po této stránce vady řízení.

Podle toho, co bylo uvedeno, jsou námitky stížnosti, vytýkající vadnost řízení, vesměs důvodné. Ježto pak ve dvou bodech, shora zjištěných, byla vada řízení způsobena nesprávným právním názorem žal. úřadu, s něhož byla nutná komunikační potřeba sporné cesty posuzována, slušelo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o ss pro nezákonnost.

Č. 12.515.

Š k o l s t v í: * Ustanovením čl. I. § 3 zákona č. 251/1922 Sb. zrušen byl předpis § 6 odst. 5 zákona č. 48/1914 mor. zem. zák. o procentním funkčním přídavku učitelů, pověřených řízením školy měšťanské nebo školy obecné.

(Nález z 24. září 1936 č. 13.307/36.)